

สืบเนื่องจากข่าวหน้า ๗ ในมติชนรายวัน (๑๓ เมษายน ๒๕๕๙) ให้ข้อมูลว่า หลวงแม่ธัมมันทาเป็นสิกขมานามา ๒ ปี เป็นภิกษุณีมา ๑๐ พรรษา สามารถให้การอุปสมบทภิกษุณีได้เองแล้วนั้น เป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ท่านจึงให้ข้อมูลปรากฏในมติชนรายวัน (หน้า ๗) วันที่ ๑๕ เมษายน ๕๙ ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ภิกษุณีธัมมันทา (ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์) เจ้าสำนักวัตรทรงธรรมกัลยาณี จ.นครปฐม เปิดเผยว่า กรณีมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับภิกษุณีในเรื่องการขออุปสมบทในไทยนั้น ชี้แจงว่าภิกษุณีที่จะเป็นอาจารย์เตรียมการบวชให้ผู้ขอบวชภิกษุณี จะต้องมียุทธสาวย่างต่ำ ๑๒ พรรษา คือต้องเป็นภิกษุณีแล้วอย่างน้อย ๑๒ ปี ไม่นับรวม ๒ ปีที่เป็นสามเณรี และต้องได้รับการแต่งตั้งจากภิกษุสงฆ์ให้เป็นปวัตตินี หากไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นปวัตตินี และมาสั่งสอนผู้ขอบวชจะต้องอาบัติ ทั้งนี้ เรามักเข้าใจว่าภิกษุณีจะต้องได้รับการอุปสมบทโดยภิกษุสงฆ์แล้ว จึงรับการอุปสมบทอีกครั้งจากพระภิกษุสงฆ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เข้าใจคลาดเคลื่อน แท้จริงแล้วภิกษุณีสงฆ์เข้ามาช่วยเตรียมความพร้อมในการอุปสมบทของผู้ขอบวช ตรงนี้เรียกว่า สอนซ้อม เป็นการจำลองการบวชจริงเหมือนพิธีซ้อมใหญ่ อาจารย์ทางฝ่ายภิกษุณีสงฆ์จึงไม่เรียกอุปสมบท ทางตรงกันข้ามภาษาบาลีเรียกปวัตตินี แต่พิธีอุปสมบทซึ่งเป็นสังฆกรรมนั้นสำเร็จที่พระภิกษุสงฆ์ เว้นแต่ไม่มีภิกษุสงฆ์สายเถรวาทเหลืออยู่ในโลกนี้แล้ว ภิกษุณีสงฆ์อาจจะพิจารณาอุปสมบทกันเองก็เป็นได้ หากทำความเข้าใจว่าพระพุทธองค์ให้ดูที่เจตนาของการกระทำเป็นสำคัญ

"ฉะนั้น แม่หลวงแม่จะมีพรรษา ๑๓ ก็ให้อุปสมบทเองไม่ได้ ทำได้เพียงเตรียมลูกศิษย์เพื่อเข้ารับการอุปสมบท ที่ผ่านมามีทำหน้าที่เป็นปวัตตินี สอนซ้อมการอุปสมบทให้แก่ผู้ขอบวชชาวไทย ๓ รูป ส่วนการอุปสมบทกระทำโดยภิกษุสงฆ์ของศรีลังกา อย่างไรก็ตาม หากมีการอุปสมบทในประเทศไทย ยังต้องนิมนต์พระภิกษุสงฆ์จากต่างประเทศ ซึ่งทำได้ทันทีโดยพระธรรมวินัย และพระภิกษุสงฆ์ในสายเถรวาทที่พร้อมอุปสมบทแก่ภิกษุณีก็มีอยู่ ส่วนขั้นตอนการนิมนต์พระภิกษุสงฆ์ต่างชาติสายเถรวาทเข้ามาทำการอุปสมบทในไทยนั้น จะได้รับอนุญาตจากกระทรวงต่างประเทศหรือไม่ เป็นปัญหาทางกฎหมายที่ฝ่ายบ้านเมืองต้องเข้ามาพิจารณาแก้ไขให้เข้ากับสถานการณ์ทางสังคม" ภิกษุณีธัมมันทากล่าว

แจ้งขั้นตอนบวช 'ภิกษุณี' ทั่วโลก ให้ 'สงฆ์เถรวาท' เป็น 'อุปัชฌาย์'

เมื่อวันที่ 14 เมษายน ภิกษุณีธัมมกันธา (นัตราสมาลย์ กปิลสิงห์) เจ้าสำนักวัตรทางธรรม กัลยาณี จ.นครปฐม เปิดเผยว่า กรณีมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับภิกษุณีในเรื่อง การขออุปสมบทในไทยนั้น ซึ่งแจ้งว่าภิกษุณีที่จะเป็นอาจารย์เตรียมการบวชให้ผู้ขอบวชภิกษุณี จะต้องมิอายุพรรษาอย่างต่ำ 12 พรรษา คือต้องเป็นภิกษุณีแล้วอย่างน้อย 12 ปี ไม่นับรวม 2 ปีที่เป็นสามเณรี และต้องได้รับการแต่งตั้งจากภิกษุสงฆ์ให้เป็นปรวัติณี หากไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นปรวัติณี และมาสั่งสอนผู้ขอบวชจะต้องอาบัติ ทั้งนี้ เรายังคงเข้าใจว่าภิกษุณีจะต้องได้รับการอุปสมบทโดยภิกษุสงฆ์แล้ว จึงรับการอุปสมบทอีกครั้งจากพระภิกษุสงฆ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เข้าใจคลาดเคลื่อน แต่จริงแล้วภิกษุณีสงฆ์เข้ามาช่วยเตรียมความพร้อมในการอุปสมบทของผู้ขอบวช ตรงนี้เรียกว่าสอนข้อ เป็นการทำเอง การบวชจริงเหมือนพิธีช้อมใหญ่ อาจารย์ทางฝ่ายภิกษุณีสงฆ์จึงไม่เรียกอุปัชฌาย์ ทางตรงกันข้ามภาวามาลีเรียกปรวัติณี แต่พิธีอุปสมบทซึ่ง

เป็นสิ่งกรรมนั้นสำเร็จที่พระภิกษุสงฆ์ เว้นแต่ไม่มีภิกษุสงฆ์สายเถรวาทเหลืออยู่ในโลกนี้แล้ว ภิกษุณีสงฆ์อาจจะพิจารณาอุปสมบทกันเองก็เป็นไปได้ หากทำความเข้าใจว่าพระพุทธองค์ให้ดูที่เจตนาของการกระทำเป็นสำคัญ

"ฉะนั้น แม้หลวงแม่จะมีพรรษา 13 ก็ให้อุปสมบทเองไม่ได้ ทำได้เพียงเตรียมลูกศิษย์เพื่อเข้ารับการอุปสมบท ที่ผ่านมากได้ทำหน้าที่เป็นปรวัติณี สอนข้อการอุปสมบทให้แก่ผู้ขอบวชชาวไทย 3 รูป ส่วนการอุปสมบทกระทำโดยภิกษุสงฆ์ของศรีลังกา อย่างไรก็ตาม หากมีการอุปสมบทภิกษุณีในไทย ยังต้องนิมนต์พระภิกษุสงฆ์จากต่างประเทศ ซึ่งทำได้ทันทีโดยพระธรรมวินัย และพระภิกษุสงฆ์ในสายเถรวาทที่พร้อมอุปสมบทแก่ภิกษุณีก็มีอยู่ ส่วนขั้นตอนการนิมนต์ภิกษุสงฆ์ต่างชาติสายเถรวาทเข้ามาทำการอุปสมบทในไทยนั้น จะได้รับอนุญาตจากกระทรวงต่างประเทศหรือไม่ เป็นปัญหาทางกฎหมายที่ฝ่ายบ้านเมืองต้องเข้ามาพิจารณาแก้ไขให้เข้ากับสถานการณ์ทางสังคม" ภิกษุณีธัมมกันธากล่าว

เขียน 15 ม.ค. 67

